

בעל הטורים במדבר ג, ב

(ב) אהרן הבכור נדב. יש פסיק בין הנכור לנדב לומר שאינו חוזר על נדב כי נדב מת בלא בנים ואין נפחומא בנכורה שלו אלא חוזר על אהרן שהוא הנכור למשה:

מהרש"א ח"א סנהדרין ז.

באותו מ' יום וכשתעכז היה הוא מוכיחן ע"כ והרגו אותו טו: ודקאמר ומוקיים בי אם יהרג במקדש ה' בהן ונביא בו. אף שעדיין אז לא נתנה הכהונה לאהרן ולא היה מקדש ולא משכן אהרן צור היה והעבודה היה צבורות ככל מקום צומה וה"ל ככהן במקדש יין ופרש"י דלא הו"ל להו תקנתא דהא קופן לעשות כן בזכריה כו' עכ"ל שהרי רוח

במדבר רבה ו, ב

שקלים פספס ולתן ללוים. הרי מצינו בכורי ישראל שיקדו מגדלתם על מעשה העגל. אבל בכורי הלוים שלא טעו בעגל, נתנה הפקדה לאהרן שהיה בכור, ושאר בכורי הלוים לא הצרכו לפדיון ולא לכפרה ותכו ללויה עם אחיהם. ואם לחשך אדם

דעת משה לאדמו"ר מבויאן

סי' מט בשם האדמו"ר מסדיגורא

דלי נראה צוה לומר לבאר את כוונת המהרש"א בגיל, דאולי כוונת המהרש"א היתה כמו שמפרש בקרבן העדע על הירושלמי (מגילה פ"א ריש הל"א) שאמר ר' יוחנן מביח דרש הדורש שהיה העבודה צבורות, מן הכהנים (צמודר ח') "כי לו כל צבור צנוי ישראל באדם וצבורה צנוי הכהן כל צבור בארץ מלרים הקדשתי אחס לוי וגו', בפסוק שלאחריו, ואקח את הלויים תחת כל צבור צנוי ישראל, דהיינו (שמות י"ב י"ב) ובכל אלהי מלרים אעשה שפטים וגו' וקודם לכן מה היו עושים (צראשית כ"ז) ותקח רבקה את בגדי עשו צנוה הגדול החמדה, מהו החמדה, שהי משמש צבורה גדולה, ואומר שם הקרבן העדע, דהיינו שהי משמש צבורה גדולה וכו' שלא הי אלא כהן אחד וכו' והוא הי ממנה כהן אחר תחתיו, הי נמי הגדול שצנוי אפילו אינו צבור הוא הי משמש תחתיו, עכ"ל, דהיינו שאפילו אינו צבור פטר רחם ואפילו אינו צבור לאצור, אלא הגדול שצנוי, ופי' צנוי (פרשה ד' ח'): וכו' שם הי צבור וכלל יפת הי צבור שגא' אחי יפת הגדול, ומפני מה מסק לשם, מפני שגא' נח שגשגה האבות עומדת ממנו, ע"ש. וכמו כן יש לפרש דכוונת המהרש"א בנשי"א: אהרן צבור הי, גדול שצנוי א.

ומצאתי ראי' לדברי מנחם חז"ל (פסיקתא רבתי פ"י) ויהי צנוי הלוי כי אין בית אשר אין שם שם (שמות י"ב ל') וכו' לא היו צנוים שאין שם צבורות, א"ר אבא בר חמא ב) בית שלא היה בו צבור הקדיש נוגף גדול שצנוי אי גדול הבית כענין שגא' (דברי הימים א' כ"ז י') שומרי הראש כי לא הי צבור, והכן.

רש"י על המדרש

ניתנה הכהונה לאהרן שהיה בכור. נז"ל גם כן דעת בעל הטעמים שעשה לעיל במדבר פ' ג' פסוק ב' פסיק בין תיבת הבכור לתיבת נדב לומר דהבכור קאי למעלה על אהרן. תימא שהרי מרים גדולה ממנו כדאיתא בשמות רבה פ"א בפסוק ויאמר מלך מצרים למלדות ויכן שם ר"פ כ"ו ובחזית בפסוק כי הנה הסתיו עבר. וכ"כ התוספות בבכורות ד' א' ד"ה ואהרן. כשם שאמור

משד חכמה במדבר ג, ב

הנה יש פסיק, וכאילו אמר "אהרן הבכור". ועיין בבעל הטורים¹. או בכור לנבואה, שנתנבא במצרים כמפורש ביחזקאל, וכמו שאמר לעלי (שמואל-א ב, כז): "הנגלה נגליתי לבית אביך"². ומרמז על מה דאמרו (בכורות ד, א) שאהרן עצמו לא היה במנין³. וטעמא, דכמו בכור של לוי לא הפקיע, וכמו שאמרו (שם ה, א): די לו שיפקיע את עצמו⁴, כן אהרן היה בכור ולא הפקיע את הלויים, דאין קדש חל על קדש, ודו"ק. וקדושתו היה כבר ממצרים, כמו שביארו (זבחים קב, א): עכשיו אהרן כהן וכו'⁵, לכן לא חל עליו פדיון קדושה.

רש"י שבת פח.

כהנים לויים וישראלים: ע"י יד תליתא. משה תליתא לזמן מרים אהרן ומשה: ביום תליתא. לפרישה:

דעת תורה יו"ד ח"א

קו' זכר זאת ליעקב

[נ] ביו"ד ק"י ר"נ קכ"ב. חייב אדם צבור אחיו הגדול יש לחקור אם דוקא כשהוא צבור או צבור מננו צנוים אף שאינו הראשון (ע"י צנכ"י יו"ד ק"י ר"נ אות י"ז וש"י"צ אות י"ג) ולפ"י המוקדשים דעמאל לשי שוקל כח הראשון מלכיו כחא דדוקא צבור וכן ראינו בשם ק' הל"ק' ונראה ראי' להיפוך מדברי אדרינ' פליז ו"ל חכס אינו מדבר לפני מי שגדול מננו וכו' זה משה בכלי וידבר אהרן כו' כך אמר משה אפשר אדבר במקום שאחי גדול ממני וכו' ע"ש ופי' עוד קופכ"ז ורע"צ ותו"ע פ"ד דאבות מ"י ור"י מרים היתה גדולה מאלהן כמ"ש רש"י שבת (פ"ח ע"א) דהיינו ע"י תליתא (לה"ל ע"ש צנוים צבורות ד' ע"א דהי אהרן מפורש ג"כ דאהרן לא הי צבור דעריס גדולה מננו ב' שנים כמו שאחיו גדול מנושה ב' שנים והציחו זאת בשם המדרש ע"ש הניכרונ' מנהרש"א ח"א קנהדרין ז' שדצריז ל"ע לפי' ואפשר דההם חשיב לה עדם חסידות ולא מדינה וגם מתקני הראש' ועושי' דגם

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON